

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه قوانین و مقررات آموزشی

دانشگاه جامع علمی - کاربردی

معاونت آموزشی

اداره کل خدمات آموزشی

1396

فصل اول

تعاریف

تعاریف:

- 1- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- 2- دانشگاه: دانشگاه جامع علمی-کاربردی
- 3- واحد استانی: واحد استانی دانشگاه جامع علمی-کاربردی
- 4- موسسه آموزش عالی علمی-کاربردی: موسسه آموزش عالی وابسته به دستگاه‌های اجرایی، سازمان‌ها و نهادهای عمومی غیر دولتی که به منظور رفع نیاز تخصصی وزارت یا سازمان مربوط به نیروهای کارآمد، توانمند و متخصص در زمینه‌ی مأموریت خود مبادرت به برگزاری دوره‌های علمی - کاربردی با مجوز از شورای گسترش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه جامع علمی - کاربردی توسط مراکز آموزش عالی علمی - کاربردی تحت پوشش خود می‌نماید.
- 5- مرکز آموزش: واحد آموزشی مجری دوره‌های علمی- کاربردی، که تحت نظارت دانشگاه است. این مراکز با ماهیت‌های مختلف؛ وابسته به وزارتخانه‌ها، ارگان‌ها، دستگاه‌ها، موسسات آموزشی، بخش خصوص (هیات موسسی)، واحد متقاضی (هیات امنایی) و یا دانشگاه جامع علمی- کاربردی می‌باشند که با اخذ مجوز اجرای دوره از دانشگاه می‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند.
- 6- گروه آموزشی: یکی از چهار گروه مدیریت و خدمات اجتماعی، فرهنگ و هنر، صنعت و کشاورزی و بنیادی‌ترین واحد سازمانی که در مراکز آموزش علمی - کاربردی تشکیل و مدیران گروه آموزشی از بین اعضای هیات علمی و یا مدرسین هر مرکز و به حکم رییس شورای مرکز منصوب می‌شود. هر مرکز آموزش با توجه به رشته‌های مختلف در 4 گروه فوق‌الذکر می‌بایست گروه آموزشی مربوطه را ایجاد نماید.
- 7- زیرگروه: مجموعه‌ای از رشته‌های متجانس و یا نزدیک به هم و یا گرایش‌های یک رشته که در دفترچه راهنمای پذیرش دانشگاه قرار دارد.
- 8- شورای آموزشی دانشگاه: شورای تخصصی آموزشی دانشگاه
- 9- شورای استان: شورای آموزشی و کمیسیون موارد خاص استان
- 10- شورای مرکز: شورای آموزشی مرکز آموزش علمی- کاربردی
- 11- دبیرخانه‌ها:
  - 11-1- دبیرخانه شورای آموزشی دانشگاه
  - 11-2- دبیرخانه شورای استان

- 11-3- دبیرخانه شورای مرکز
- 12- شورای بررسی موارد خاص دانشگاه: دبیرخانه شورای بررسی موارد خاص در معاونت آموزشی مستقر است.
- 13- رشته تحصیلی: یکی از شعب فرعی از گروه‌های آموزشی مدیریت و خدمات اجتماعی، فرهنگ و هنر، صنعت و کشاورزی است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می‌انجامد.
- 14- گرایش تحصیلی: هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از 7 درصد کل واحدهای رشته کمتر و از 30 درصد کل واحدها بیشتر باشد.
- 15- نظام آموزشی: یکی از دو نظام آموزشی نظری یا مهارت و فناوری.
- 16- شیوه آموزشی: یکی از دو شیوه آموزشی ترمی و پودمانی.
- 17- برنامه درسی: منظور مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می‌کند و برنامه آن توسط شورای برنامه‌ریزی آموزشی درسی علمی - کاربردی به تصویب رسیده است.
- 18- ترم (نیم‌سال تحصیلی): هر نیم‌سال تحصیلی شامل 16 هفته آموزش و 2 هفته امتحانات پایانی است.
- 19- دوره تابستان: بازه زمانی که در شیوه آموزش‌های ترمی و پودمانی به ترتیب شامل 6 هفته و 8 هفته آموزشی به اضافه یک هفته مدت زمان امتحانات است.
- 20- پودمان: مجموعه‌ای از چند درس وابسته به هم که به همراه یکدیگر مهارتی خاص را تعریف می‌نمایند.
- 21- واحد درسی: هر واحد درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری 16 ساعت، عملی (یا آزمایشگاهی) 32 ساعت، کارگاهی (یا عملیات میدانی) 48 ساعت، کارورزی 120 ساعت، در طول یک نیم‌سال تحصیلی (یا دوره تابستان) طبق برنامه درسی مصوب تدریس می‌شود.
- 22- مقطع تحصیلی: یکی از مقاطع تحصیلی کاردانی پیوسته، کاردانی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته در نظام آموزشی نظری یا یکی از مقاطع تحصیلی کاردانی فنی، کاردانی حرفه‌ای، کارشناسی حرفه‌ای، مهندسی فناوری، مهندسی فناوری ارشد و کارشناسی حرفه‌ای ارشد در نظام آموزشی عالی مهارت و فناوری.
- 23- مدرس: هر یک از افراد واجد شرایط تدریس در مراکز که بنابر ضوابط دانشگاه به عنوان مدرس علمی - کاربردی شناخته می‌شوند. مدرسان، فاقد هرگونه رابطه استخدامی با دانشگاه و

مراکز وابسته بوده (اعم از اداری یا قانون کار) و فعالیت آن‌ها به عنوان تصدی یک شغل تلقی نمی‌گردد. مقررات خاص دانشگاه بر روابط میان آن‌ها با دانشگاه حاکم است.

24- **دانشجو:** به پذیرفته‌شده‌ای اطلاق می‌گردد که در مهلت مقرر و بر اساس ضوابط و مقررات جاری دانشگاه، پس از مراجعه حضوری در مرکز و احراز هویت ثبت‌نام می‌نماید.

25- **آموزش حضوری:** آموزشی است که دانشجو در آن تمام تحصیل خود را به صورت چهره به چهره و تمام وقت در فعالیت‌های آموزشی مرکز شرکت می‌کند.

26- **آموزش نیمه حضوری:** آموزشی است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیرحضوری انجام می‌شود.

27- **دوره:** یکی از دوره‌های تحصیلی به شرح زیر است:

27-1- **دوره کاردانی فنی،** مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو را برای ایفای نقش کارآمد و اثربخش در بخش‌های فنی حوزه‌های شغلی ارتقا می‌دهد. این آموزش‌ها در سطح تکنسینی و مبتنی بر آموزش چندمهارتی در طیفی از مشاغل همگون است. مجموع واحدهای این دوره براساس مصوبات شورای برنامه ریزی آموزشی درسی علمی - کاربردی می‌باشد.

27-2- **دوره کاردانی حرفه‌ای،** مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو را در زمینه‌های بهره‌برداری، پشتیبانی تولید و عرضه خدمات، اجرای طرح‌هایی در مقیاس کوچک، انجام و ارائه خدمات حرفه‌ای در بخش‌های مختلف حوزه‌های شغلی ارتقا می‌دهد. این آموزش‌ها مبتنی بر آموزش‌های مهارتی در طیفی از مشاغل همگون است که منجر به بالندگی در یک حوزه شغلی می‌شود. مجموع واحدهای این دوره براساس مصوبات شورای برنامه ریزی آموزشی درسی علمی - کاربردی می‌باشد.

27-3- **دوره مهندسی فناوری،** مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو را در زمینه‌های تحقیق، طراحی، نوآوری، بهینه‌سازی، اجرا و برنامه‌ریزی در بخش‌های فنی حوزه‌های شغلی ارتقا می‌دهد. این آموزش‌ها مبتنی بر آموزش چندمهارتی در طیفی از مشاغل همگون است که منجر به بالندگی در یک حوزه شغلی می‌شود. مجموع واحدهای این دوره براساس مصوبات شورای برنامه ریزی آموزشی درسی علمی - کاربردی می‌باشد.

27-4- **دوره کارشناسی حرفه‌ای،** مجموعه‌ای از آموزش‌های نظری و عملی است که دانش، مهارت و نگرش دانشجو در زمینه‌های تحقیق، طراحی، توسعه، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزش‌یابی در بخش‌های فرهنگی، هنری، اجتماعی و اقتصادی را ارتقا می‌دهد. این آموزش‌ها مبتنی بر آموزش‌های چندمهارتی در طیفی از مشاغل همگون است که منجر به بالندگی در یک حوزه شغلی می‌شود. مجموع واحدهای این دوره براساس مصوبات شورای برنامه ریزی آموزشی درسی علمی -

کاربرد می‌باشد.

28- **کاردانی بین مقطعی:** دانشجویان مقطع کارشناسی پیوسته که موفق به اخذ مدرک کارشناسی نشده و مدرک کاردانی همان دوره را دریافت کرده است.

29- **کاربینی:** یک درس یک واحدی عملی که طی 32 ساعت به منظور مشاهده و آشنایی با حوزه شغلی مرتبط با رشته مورد نظر صرفاً در اولین نیم‌سال تحصیلی و یا اولین پودمان به دانشجویان ارائه می‌شود.

30- **کارورزی:** دوره‌ای است که دانشجویان با حضور در بنگاه‌های اقتصادی، واحدهای صنعتی، خدماتی، کشاورزی، فرهنگی و هنری ضمن استفاده از آموخته‌های علمی و فنی توان مهارتی خود را افزایش می‌دهند. دروس کارورزی 1 و 2 هر کدام به ارزش دو واحد و مجموعاً 480 ساعت است. زمان ارائه کارورزی 1 پایان نیم‌سال دوم و زمان ارائه کارورزی 2 پایان دوره می‌باشد و می‌تواند در خارج از تقویم آموزشی (فصل تابستان) اجرا گردد.

31- **کار در محیط:** پودمان کار در محیط 1 که شامل درس کارورزی 1 (2 واحد و 240 ساعت) و پودمان کار در محیط 2 شامل درس کارورزی 2 (2 واحد و 240 ساعت) است.

32- **مهارت‌پذیر:** به شخصی اطلاق می‌گردد که در یک دوره آموزش عالی تکمیلی بین سطوح تحصیلی پذیرفته شده و دارای شماره مهارت‌پذیری باشد.

33- **شیوه اجرا:** روش اجرای دوره به یکی از دو صورت حضوری و یا آموزش‌های خاص می‌باشد.

34- **آموزش‌های خاص:** به آموزش‌های علمی - کاربردی اطلاق می‌گردد که به صورت غیرحضوری و یا ترکیبی از حضوری و غیرحضوری، در حین کار، با استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی، امکانات محیط کار، استفاده از نمونه‌ها، شبیه‌سازها و امکانات کارگاهی برگزار می‌شود.

35- **دانشجویان شاهد و ایثارگر**

35-1- همسر و فرزند (شهید، جاویدالاثرب، آزاده، جانباز 25% و بالاتر)

35-2- جانبازان 25% و بالاتر

35-3- آزادگان

35-4- جانباز با حداقل 15% جانبازی و سه ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه

35-5- رزمنده با حداقل شش ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه

36- **آموزش‌های غیرحضوری:** شیوه‌ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجویان در تمام طول تحصیل الزامی نیست

37- **دانش آموخته:** فردی که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده است.

38- **مرخصی تحصیلی:** مدت زمان مشخصی که دانشجویان، برابر ضوابط معین به طور موقت به

تحصیل اشتغال ندارد.

39- انصراف از تحصیل: فرایندی که در آن دانشجو به طور خودخواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.

فصل دوم

مجموعه مقررات آموزشی

شرایط ورود

- ماده 1-** شرایط ورود در دوره‌های کاردانی¹ و کارشناسی² به شرح زیر است.
- 1- مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر قوانین و مقررات.
  - 2- احراز توانمندی علمی مطابق ضوابط و مقررات وزارت و دانشگاه.
  - 3- داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش یا برابر آن برای آموزش‌های حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) برای ورود به مقطع کاردانی.
  - 4- داشتن گواهینامه مقطع کاردانی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزشکده فنی و حرفه‌ای و وزارت آموزش و پرورش برای ورود به مقطع کارشناسی ناپیوسته.
  - 5- پذیرش در دوره‌های کاردانی/کارشناسی از طریق سازمان سنجش آموزش کشور و براساس مندرجات دفترچه راهنمای ثبت‌نام صورت می‌پذیرد.
  - 6- ثبت‌نام از پذیرفته‌شدگان دانشگاه جامع علمی - کاربردی در مراکز آموزش علمی - کاربردی صرفاً بر اساس دستورالعمل ابلاغی دانشگاه صورت می‌پذیرد.
- تبصره 1-** طلاب و فضایی حوزه علمیه که بر اساس مدرک صادر شده مدیریت حوزه علمیه، دوره سطح یک و دو را گذرانده‌اند، به ترتیب از کلیه مزایای علمی دانش‌آموختگان دوره کاردانی و کارشناسی دانشگاه برخوردار خواهند بود.
- تبصره 2-** بر اساس نامه شماره 2/21/58166 مورخ 95/03/25 وزارت، دارندگان مدرک کاردانی بعد از تاریخ 86/6/31 برای شرکت در دوره‌های کارشناسی ناپیوسته باید دارای حداقل معدل 12 باشند.
- تبصره 3-** بر اساس بخشنامه شماره 2/16897 مورخ 86/09/25 وزارت، دارندگان مدرک کاردانی بین مقطعی قبل از تاریخ 86/6/31 با گذراندن 68 تا 70 واحد درسی صرف نظر از میانگین کل نمرات و بر اساس نامه شماره 2/21/58166 مورخ 95/03/25 وزارت، دارندگان مدرک بین

---

۱ منظور از عبارت "کاردانی" هر یک از عبارات "کاردانی ناپیوسته"، "کاردانی حرفه‌ای" و "کاردانی فنی" می‌باشد.
 ۲ منظور از عبارت "کارشناسی" هر یک از عبارات "کارشناسی ناپیوسته"، "کارشناسی حرفه‌ای" و "مهندسی فناوری" می‌باشد.

مقطعی بعد از تاریخ 86/6/31 با گذراندن حداقل 68 واحد درسی و حداقل معدل 12 امکان ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی ناپیوسته را دارند.

تبصره 4- بر اساس " آیین‌نامه شرکت دارندگان مدارک معادل و غیررسمی در آزمون‌های ورودی مقاطع بالاتر " به شماره 2/77633 مورخ 92/5/28 وزارت، دارندگان مدارک معادل ورودی‌های قبل از 77/9/3 مشروط به این‌که دوره گذرانده شده، مصوب وزارت متبوع باشد، مجاز به ادامه تحصیل می‌باشند و ادامه تحصیل دارندگان مدارک معادل بعد از تاریخ 77/9/3 امکان‌پذیر نمی‌باشد. لازم به ذکر است قبولی در آزمون جامع دارندگان مدارک معادل سازمان سنجش آموزش کشور ملاک عمل نمی‌باشد. مدارک داخلی کلیه مراکز و موسسات اعم از دانشگاه امام حسین(ع)، نیروی انتظامی، دانشگاه پلیس، سپاه پاسداران، مالک اشتر، امام علی(ع)، دانشگاه صدا و سیما، ورودی‌های بعد از سال 1377 موسسه بانکداری، سازمان مدیریت صنعتی و... غیرقابل قبول بوده و مدرک معادل محسوب نمی‌گردد.

تبصره 5- با توجه به مصوبه 771 شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ 1394/08/26 کلیه دارندگان مدرک معادل ضمن خدمت فرهنگیان که طی سال‌های 77 تا 81 به دوره‌های مذکور راه یافته‌اند، حسب مورد می‌توانند از تسهیلات آیین‌نامه شرکت دارندگان مدارک معادل و غیررسمی در مقاطع بالاتر به شماره 2/77633 مورخ 92/5/28 برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر بهره‌مند شوند

تبصره 6- آن عده از دارندگان مدرک معادل که در دوره‌های با مجوز شورای گسترش آموزش عالی، برنامه‌های درسی دوره را برابر برنامه‌های مصوب وزارت گذرانده‌اند، اجازه دارند در رشته‌های مقاطع بالاتر شرکت نمایند و در صورت قبولی، ادامه تحصیل دهند.

تبصره 7- آن عده از دارندگان مدرک معادل مشمول آیین‌نامه شرکت دارندگان مدارک معادل و غیررسمی در آزمون‌های ورودی مقاطع بالاتر به شماره 2/77633 مورخ 92/05/28 وزارت، که در دوره‌های فاقد مجوز شورای گسترش آموزش عالی وارد شده‌اند، مشروط به اینکه برنامه‌های درسی دوره مصوب وزارت را رعایت کرده باشند، اجازه دارند در آزمون‌های مقطع بالاتر شرکت نمایند. این دسته از افراد تعدادی درس جبرانی بر اساس بخشنامه معاونت آموزشی به شماره 93/5/177 مورخ 93/2/14 دانشگاه می‌گذرانند.

ثبت نام

ماده 2- پذیرفته شده موظف است در مهلتی که توسط دانشگاه اعلام می شود، برای ثبت نام و انتخاب واحد به مرکز مربوط مراجعه نماید. عدم مراجعه برای ثبت نام در نخستین نیم سال تحصیلی پس از اعلام نتایج، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد. در صورت مراجعه دانشجو برای ثبت نام در خارج از مهلت اعلام شده، تصمیم گیری در این خصوص، در صورت تمدید دوره در پذیرش بعدی، در همان مرکز یا سایر مراکز و امکان ارایه واحدهای درسی، با ارائه مدارک مستدل، بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است. لذا این دسته از افراد مادامی که به عنوان دانشجوی مرکز شناخته نشوند، جزو آمار دانشجویان سامانه جامع آموزشی مرکز محسوب نخواهند شد. اولین نیم سال تحصیلی این دسته از افراد به عنوان مرخصی تحصیلی محسوب می گردد. احتساب و یا عدم احتساب مرخصی نیم سال اول تحصیلی منوط به رای شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره 1- پذیرفته شده در نخستین نیم سال تحصیلی پس از تحویل مدارک ثبت نامی و احراز هویت و پرداخت 15 درصد حق نظارت دانشگاه مجاز به انتخاب واحد می باشد. عدم انتخاب واحد به منزله انصراف از تحصیل تلقی می گردد. اسامی دانشجویانی که موفق به واریز 15% حق نظارت در کلیه نیم سال های تحصیلی دانشگاه نشده باشند از فهرست کلاس ها حذف خواهند شد.

تبصره 2- مرکز موظف است پذیرفته شدگان را بر اساس دستورالعمل های ثبت نامی هر دوره که توسط دانشگاه اعلام می گردد، ثبت نام نماید. هرگونه ثبت نام خارج از این دستورالعمل کان لم یکن تلقی می گردد.

تبصره 3- مشمولان غایب نظام وظیفه مجاز به ادامه تحصیل نمی باشند و در صورت شرکت در پذیرش و قبولی، مجوز تحصیلی برای آنان صادر نگردیده و مرکز مجاز به ثبت نام از آنان نمی باشد.

تبصره 4- دانشجویان اخراجی دانشگاه ها تا پایان خدمت دوره ضرورت یا اخذ معافیت دائم، مجاز به ادامه تحصیل نمی باشند.

تبصره 5- دانش آموختگان مشمولی که در مقطع تحصیلی یکبار از معافیت تحصیلی استفاده نموده اند مجاز به شروع تحصیل مجدد در همان مقطع نمی باشند.

تبصره 6- ترخیص سربازان حین خدمت جهت ادامه تحصیل در مقطع کاردانی مجاز نمی باشد و در مقطع کارشناسی ترخیص سربازان به شرط عدم غیبت و رعایت سقف سنوات تحصیلی در مقطع کاردانی امکان پذیر می باشد.

ماده 3- عدم انتخاب واحد دانشجو در هر نیم سال تحصیلی بدون کسب اجازه از مرکز، انصراف از تحصیل محسوب می شود. مرکز آموزش می بایست پس از اتمام مهلت زمان حذف و اضافه نیم سال بعدی نسبت به درج گزینه انصراف (عدم مراجعه) در سامانه جامع اقدام نمایند.

مدرس راهنمای آموزشی

ماده 4- شورای مرکز موظف است برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، مدرس یا مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی را به عنوان مدرس راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

تحصیل همزمان

ماده 5- دانشجوی مشمول این مجموعه مقررات می تواند در دوره های غیرحضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت همزمان تحصیل کند. به دانشجویان مشمول در دوره های غیرحضوری معافیت تحصیلی تعلق نمی گیرد.

تبصره 1- تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادها درخشان وزارت انجام می شود.

تبصره 2- دانشجویان کلیه دانشگاه ها در صورت نداشتن منع قانونی از نظر وظیفه عمومی می توانند به طور همزمان در دوره های غیرحضوری این دانشگاه نیز تحصیل نمایند.

تبصره 3- تدریس و تحصیل همزمان مدرسان در مرکز آموزش ممنوع می باشد و منجر به غیرفعال سازی کد مدرس خواهد شد.

تبصره 4- تحصیل همزمان به اشتغال کارکنان شاغل در مرکز آموزش ممنوع می باشد.

تبصره 5- تحصیل همزمان سربازان وظیفه در حین انجام خدمت ممنوع می باشد.

تبصره 6- در صورت اخراج شدن دانشجویان مشمول، اجازه ادامه تحصیل تا پایان خدمت از دانشجو سلب می گردد.

تبصره 7- دانشجویان مشمولی که تمایل به انصراف و شروع مجدد تحصیل دارند، در طول تحصیل فقط یکبار مجاز به انصراف می باشند مشروط به این که در سنوات اولیه تحصیلی انصراف داده و از زمان انصراف تا شروع به تحصیل مجدد بیش از یکسال سپری نشده باشد.

واحد درسی

ماده 6- آموزش در شیوه های ترمی دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می شود.

تبصره 1- دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی را منحصراً برای دانشجویان خارجی در صورتی که به حدنصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

تبصره 2- روش تدریس در مراکز آموزش علمی - کاربردی بین المللی دانشگاه بر اساس مصوبات شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود.

تبصره 3- در دوره آموزش پودمانی، ارزش آموزشی هر درس با تعداد واحد آن درس و ارزش اجرایی آن با تعداد ساعت‌های ارائه درس، براساس برنامه‌های مصوب وزارت یا شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی دانشگاه، ارزشیابی می‌شود.

تبصره 4- به منظور حفظ کیفیت ارائه دروس، تعداد دانشجویان در کلاس‌ها به شرح جدول زیر می‌باشد.

حد اکثر تعداد نفرات در هر کلاس	درس
40	عمومی و مهارت مشترک
35	پایه و اصلی
30	تخصصی
15	عملی (کاربینی و کارورزی)

تبصره 5- افزایش ظرفیت اعلام شده به تشخیص دانشگاه خواهد بود.

تبصره 6- مکان کلاس تابعی از محتوا، فعالیتها و جلسات کلاس است. هر نوع الزام به تعیین کلاس بر اساس متغیرهای دیگر از جمله ورودی، میزان معدل، نوع تعهد، قومیت ممنوع است.

سال تحصیلی

ماده 7- هر سال تحصیلی از دو نیم‌سال تحصیلی شامل 16 هفته آموزشی و دو هفته امتحانات پایانی و یک دوره تابستانی که شامل 6 هفته آموزشی و یک هفته امتحانات پایان دوره تشکیل شده است.

تبصره 1- مدت امتحانات پایانی نیم‌سال یا پایان دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی‌شود.

تبصره 2- زمان دقیق برگزاری امتحانات می‌بایست در هنگام انتخاب واحد براساس تقویم آموزشی دانشگاه توسط مراکز برنامه ریزی شده و به دانشجویان اعلام شود.

تقویم آموزشی

ماده 8- تقویم آموزشی برای هر سال و یا نیم‌سال تحصیلی توسط دانشگاه به تمامی استان‌ها و مراکز آموزشی ابلاغ می‌گردد و در سامانه جامع آموزشی پیاده‌سازی می‌شود. اجرای دقیق تقویم آموزشی یکی از شاخص‌های سنجش و ارزیابی عملکرد شورای مراکز محسوب می‌گردد.

حدود اختیارات شورای مرکز در مورد برنامه درسی

ماده 9- مرکز موظف است برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی دانشگاه را برای دوره‌ای که پذیرش دانشجو داشته است، اجرا نماید. واحد استانی موظف است دروس قابل ارایه برای هر نیم‌سال را به تفکیک و به طور مشخص طی زمان‌بندی زیر از کلیه مراکز واقع در استان دریافت و پس از جمع‌بندی در فایل اکسل، در پروفایل سامانه جامع آموزشی دانشجویان طبق جدول زیر قرار دهد.

تاریخ استان (ویژه گزارش گیری و درج در پروفایل دانشجویان)	تاریخ مرکز آموزش	نیم‌سال
از نیمه مرداد تا آخر شهریور برای دانشجو قابل رویت باشد.	از اول اردیبهشت تا نیمه مرداد	نیم‌سال اول
از نیمه دی تا آخر بهمن برای دانشجو قابل رویت باشد.	از اول آبان تا نیمه دی	نیم‌سال دوم
از نیمه خرداد تا آخر مرداد برای دانشجو قابل رویت باشد.	از نیمه فروردین تا پایان خرداد	دوره تابستان

تبصره 1- مرکز آموزش موظف است کلیه مصوبات شورای آموزشی دانشگاه که به واحدهای استانی و مراکز ابلاغ می‌گردد را دقیقاً اجرا نماید.

تبصره 2- گروه‌های آموزشی مرکز آموزش موظفند آرایش و ترم‌بندی برای تمامی رشته‌های مرکز آموزش بر اساس سرفصل مصوب، در یک جدول که شامل تعداد واحدهای درسی، نوع واحدها، پیش‌نیاز و هم‌نیازی است را تهیه نموده و پس از تصویب در شورای مرکز جهت اجرا به معاون آموزشی و مدیران گروه ابلاغ نمایند. مرکز آموزش موظف است در بدو ورود دانشجویان یک نسخه از جدول مربوط به رشته مورد نظر را در اختیار آنان قرار دهد، تا دانشجویان از تعداد واحدهای درسی و نوع آنها و همچنین پیش‌نیازی و هم‌نیازی دروس اطلاع حاصل نمایند.

تبصره 3- شورای مرکز موظف است رعایت کلیه سرفصل‌های دروس مصوب را مورد سنجش و ارزشیابی قرار داده و تذکر لازم را قبل از هر نیم‌سال تحصیلی به مدرسان آموزشی جهت ارایه دروس برابر سرفصل درسی بدهد. همچنین شورای مرکز می‌بایست بر نحوه اجرای برنامه‌های آموزشی مصوب شورای برنامه‌ریزی درسی علمی - کاربردی نظارت کامل داشته و گزارش نحوه اجرای آن را به شورای استان اعلام نماید.

تبصره 4- شورای آموزشی دانشگاه اختیار دارد حداکثر ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به صورت الکترونیکی (مجازی) با تاکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارایه نماید.

تبصره 5- چنانچه دانشجویی موفق به کسب نمره قبولی در آن درس نگردد و درس مردودی، پیش‌نیاز درس دیگری باشد، با موافقت شورای مرکز می‌تواند به‌طور هم‌زمان هر دو درس را انتخاب نماید.

تبصره 6- دانشجو در آخرین نیم‌سال تحصیلی، از رعایت مقررات مربوط به پیش‌نیاز (تقدم و تاخر) دروس معاف است. (ضمن رعایت بند 18-2 تبصره 18 ماده 12)

ساعات حل تمرین

ماده 10- مراکز می‌توانند در صورت لزوم، به پیشنهاد گروه آموزشی و تصویب شورای مرکز، در هر رشته از مقاطع کاردانی و کارشناسی تا 10 ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته بدون دریافت شهریه، در هر نیم‌سال بیافزایند.

تبصره - مرکز موظف است به منظور تقویت و ارتقای سطح بنیه علمی دانشجویان شاهد و ایثارگر، طبق برنامه تنظیم شده ستاد دانشجویان شاهد و ایثارگر، کلاس‌های تقویتی برگزار نماید.

تعداد و محتوای واحدهای درسی

ماده 11- تعداد واحدهای درسی لازم در هر یک از مقاطع تحصیلی بر اساس سرفصل مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی دانشگاه است. تعداد و عناوین واحدهای درسی طبق زمانبندی جدول **ماده 9** همین مجموعه، قبل از شروع انتخاب واحد هر نیم‌سال تحصیلی، بر اساس برنامه پیشنهادی مدیران گروه تهیه و تنظیم می‌گردد.

ماده 12- هر دانشجو می‌تواند در هر نیم‌سال تحصیلی، حداقل 12 و حداکثر 20 واحد درسی با رعایت آخرین ضوابط و مقررات آموزشی دانشگاه انتخاب نماید. (ورودی‌های بهمن ماه 94 به بعد)
تبصره 1- برای ورودی‌های مهر ماه 91 تا مهر ماه 94، حداقل تعداد واحد 14 و حداکثر 20 واحد می‌باشد.

تبصره 2- برای ورودی‌های ماقبل مهرماه 91، حداقل تعداد واحد 12 و حداکثر 20 واحد می‌باشد.
تبصره 3- چنانچه دانشجو در نیم‌سال آخر برای دانش‌آموختگی، حداکثر 24 واحد درسی باقی داشته باشد، به شرطی که میانگین کل نمرات وی بالای 10 باشد، می‌تواند تا 24 واحد درسی اخذ نماید.

تبصره 4- اگر دانشجویی در یک نیم‌سال تحصیلی با حداقل 12 واحد درسی، میانگین کل نمراتش حداقل 17 باشد، می‌تواند با رعایت پیش‌نیاز و هم‌نیاز دروس و با تایید مدیر گروه آموزشی در نیم‌سال بعد حداکثر تا 24 واحد درسی را انتخاب نماید.

تبصره 5- در صورتی که دانشجو در یک نیم‌سال، بیش از حد مجاز انتخاب واحد و یا عدم رعایت پیش‌نیاز دروس داشته باشد، مرکز آموزش موظف است در بازه زمانی مشخص شده در تقویم آموزشی (بعد از زمان حذف و اضافه)، نسبت به حذف دروس مازاد اقدام نماید. بدیهی است چنانچه این عمل انجام نپذیرد دانش‌آموختگی دانشجو امکان‌پذیر نبوده و مسئولیت این امر بر عهده دانشجو و مرکز آموزش می‌باشد. ضمناً نظارت بر عملکرد مراکز بعد از پایان مهلت مقرر بر عهده روسای واحدهای استانی می‌باشد.

تبصره 6- در صورتی که واحدهای انتخابی موثر دانشجو در پایان هر نیم‌سال به تشخیص شورای مرکز، بنا به دلایل و عذر موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از 12 واحد درسی برسد، در اینصورت این نیم‌سال به عنوان یک نیم‌سال تحصیلی کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره 4 همین ماده) بی‌تاثیر است. (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجو کمتر از 12 شد مشروط نیست و اگر 17 و بالاتر شد ممتاز محسوب نمی‌شود.) (ورودی‌های بهمن ماه 94 به بعد)

برای ورودی‌های مهرماه 91 تا مهرماه 94، واحدهای انتخابی دانشجو در ابتدای هر نیم‌سال تحصیلی (به جز آخرین نیم‌سال تحصیلی) به هر دلیلی نباید کمتر از 14 واحد درسی باشد. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان نیم‌سال، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو (به تشخیص شورای مرکز) به کمتر از 14 واحد درسی برسد. این نیم‌سال به عنوان یک نیم‌سال تحصیلی کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، (اما به منظور بررسی وضعیت مشروطی یا ممتازی دانشجو، نمرات دروس نیم‌سال با نمرات دروس نیم‌سال بعدی دانشجو در محاسبه معدل دو نیم‌سال منظور خواهد شد).

تبصره 7- دانشجوی شاهد و ایثارگر می‌تواند حداکثر در دو نیم‌سال تحصیلی با تایید شورای استان حداقل 10 واحد درسی انتخاب نماید.

تبصره 8- "دوره آموزشی - تربیتی ضیافت اندیشه" می‌تواند به عنوان جایگزین 4 واحد درسی عمومی در مقطع کاردانی (2 واحد از گروه دروس مبانی نظری اسلام و 2 واحد از گروه دروس

اخلاق اسلامی) و در مقطع کارشناسی (4 واحد از مجموعه گروه‌های مبانی نظری اسلام، انقلاب اسلامی، تاریخ و تمدن اسلامی و آشنایی با منابع اسلامی) در نظر گرفته شود.

تبصره 9- دانشجویان اقلیت‌های دینی (مسیحی، آشوری، کلیمی و زرتشتی) می‌توانند دروس معارف را از بین مجموعه دروس معارف بی‌هیچ محدودیتی انتخاب نمایند.

تبصره 10- درس "آشنایی با دفاع مقدس" به ارزش 2 واحد نظری و به صورت اختیاری است که در مقطع کاردانی در زیرمجموعه گروه درس "اخلاق اسلامی" و در مقطع کارشناسی در زیرمجموعه گروه درس "انقلاب اسلامی" می‌باشد. دانشجویانی که این درس را در دوره کاردانی گذرانده‌اند، نباید آن را در دوره کارشناسی مجدداً انتخاب نمایند.

تبصره 11- برنامه‌ریزی و اجرای دروس معارف اسلامی در دوره تابستان، با ارائه 6 واحد درسی معارف اسلامی، با هماهنگی و اعلام مشخصات اساتید تا قبل از تعریف کلاس دوره تابستان در سامانه جامع به دفتر نهاد رهبری سازمان مرکزی دانشگاه مجاز می‌باشد.

1-11- دانشجویان شرکت‌کننده در طرح ضیافت اندیشه دانشجویی نمی‌توانند نسبت به اخذ واحد دروس معارف اسلامی در دوره تابستانی اقدام کنند.

تبصره 12- گذراندن درس دانش خانواده و جمعیت به ارزش 2 واحد برای دانشجویان الزامی است. دانشجویانی که درس جمعیت و تنظیم خانواده به ارزش 1 واحد را پیش‌تر در دوره‌های رسمی دانشگاهی گذرانده باشند، نیازی به اخذ درس دانش خانواده و جمعیت به ارزش 2 واحد ندارند.

تبصره 13- در دوره‌های کاردانی درس "تربیت بدنی" به ارزش یک واحد عملی و 32 ساعت جایگزین درس "تربیت بدنی 1" و در دوره‌های کارشناسی "ورزش 1" به ارزش یک واحد عملی و 32 ساعت جایگزین درس "تربیت بدنی 2" می‌شود. برای دانشجویان با شرایط خاص با تشخیص و تایید پزشک معتمد سازمان مرکزی دانشگاه در دوره کاردانی "تربیت بدنی ویژه" و در دوره کارشناسی درس "ورزش ویژه" ارائه می‌گردد.

تبصره 14- درس کاربرینی یک واحدی عملی که طی 32 ساعت به منظور مشاهده و آشنایی با حوزه شغلی مرتبط با رشته مورد نظر فقط در اولین نیم‌سال تحصیلی و یا اولین پودمان به دانشجو ارائه می‌شود.

تبصره 15- کارورزی دوره‌ای است که دانشجویان با حضور در بنگاه‌های اقتصادی، واحدهای صنعتی، خدماتی، کشاورزی، فرهنگی و هنری ضمن استفاده از آموخته‌های علمی و فنی توان مهارتی خود را افزایش می‌دهند. دروس کارورزی 1 و 2 هر کدام به ارزش دو واحد و مجموعاً 480 ساعت است. زمان ارائه کارورزی 1 پایان نیم‌سال دوم و زمان ارائه کارورزی 2 پایان دوره می‌باشد.

تبصره 16- پودمان کار در محیط 1 که شامل درس کارورزی 1 (2 واحد و 240 ساعت) و پودمان کار در محیط 2 شامل درس کارورزی 2 (2 واحد و 240 ساعت) است.

تبصره 17- هر یک از درس‌های پودمان عمومی به صورت جداگانه قابل ارائه است و دانشجو می‌تواند دروس این پودمان را همراه با سایر پودمان‌ها بگذراند.

تبصره 18- برای ورودی‌های مهرماه 95 به بعد برای اخذ درس کارورزی رعایت موارد زیر الزامی می‌باشد.

18-1- اجرای دروس کارورزی هم در نیم‌سال تحصیلی و هم در تابستان میسر می‌باشد ولیکن توصیه بر اجرای آن در تابستان می‌باشد.

18-2- کارورزی 1 پیشنهاد کارورزی 2 می‌باشد و در موارد خاص که دانشجو با داشتن عذر موجه نتواند درس کارورزی 1 را در طول نیم‌سال‌ها و یا تابستان بگذراند، با رای شورای مرکز می‌تواند در آخرین نیم‌سال و یا آخرین تابستان تحصیلی این دو درس را به صورت هم‌نیاز بگذراند. در این‌گونه موارد دانشجویان مجاز به اخذ سایر دروس همراه با کارورزی 1 و 2 نمی‌باشند.

18-3- دانشجویان می‌توانند با هماهنگی مدرس مربوطه، پس از آخرین امتحان نسبت به اتمام درس کارورزی 1 و 2 و ثبت نمره آن در فرصت 45 روزه اقدام نمایند و نیم‌سال ثبت نمره دروس کارورزی می‌بایست همان نیم‌سال انتخاب واحد درس باشد.

18-4- زمان اخذ دروس کارورزی 1 و 2 برای دانشجویان ورودی مهرماه، تابستان‌های سال اول و دوم و برای دانشجویان ورودی بهمن ماه، تابستان بعد از ترم‌های اول و سوم است.

18-5- رعایت سقف واحد درسی 6 واحد برای تابستان الزامی است (2 واحد کارورزی+ 4 واحد درسی)

18-6- برای تابستان آخر، رعایت سقف 8 واحد درسی الزامی است (2 واحد کارورزی+ 6 واحد درسی)

18-7- برای دانشجویانی که شرایط اجرای درس کارورزی در دوره تابستان فراهم نمی‌باشد، می‌توانند درس کارورزی 1 را پس از نیم‌سال اول اخذ نمایند.

18-7-1- در صورت اخذ درس کارورزی در طی نیم‌سال عادی رعایت سقف 14 واحد الزامی است (12 واحد درسی+ 2 واحد کارورزی)

18-7-2- برای دانشجویان با معدل بالای 17 و همچنین دانشجویان نیم‌سال آخر، سقف مذکور در بند (18-7-1) به 18 واحد افزایش می‌یابد (16 واحد درسی+ 2 واحد کارورزی).

دوره تابستان

ماده 13- تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر 6 واحد درسی است.

تبصره 1- در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن 8 واحد درسی دانش‌آموخته شود، با تایید شورای مرکز، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستان اخذ نماید.

تبصره 2- دانشجو هم‌زمان نمی‌تواند از مفاد تبصره 3 ماده 12 و تبصره 1 ماده 13 استفاده نماید.

نکته: در صورتیکه دانشجو بیش از 8 واحد درسی برای دانش‌آموختگی در تابستان داشته باشد دانشجو ترم آخر محسوب نشده و فقط تا سقف 6 واحد می‌تواند اخذ نماید بعد از ثبت تمامی نمرات، دانشجو می‌تواند در صورت تمایل درس یا دروس باقیمانده (حداکثر دو درس) را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید. در صورت اخذ دروس باقیمانده به صورت معرفی به استاد در هر زمان از نیم‌سال تحصیلی تاریخ دانش‌آموختگی پایان نیم‌سال مربوط خواهد بود.

تبصره 3- دروس قابل ارائه در دوره تابستان عبارتند از: دروس عمومی، دروس جبرانی، مهارت‌های مشترک، کارورزی، کار در محیط، پروژه و دروسی که دانشجو موفق به کسب نمره قبولی نشده و پیش‌نیاز سایر دروس بوده همچنین دروسی که دانشجو با اخذ آن‌ها دانش‌آموخته می‌گردد.

تبصره 4- مهمان شدن در دروس کاربرینی، کارورزی و پروژه امکان‌پذیر نمی‌باشد.

تبصره 5- دروس قابل ارائه در دوره‌های پودمانی به شرح زیر صورت پذیرد:

1-5- صرفاً یک پودمان کامل تا سقف 208 ساعت با رعایت پیشنهاد.

2-5- ارایه صرفاً یک پودمان کامل تا سقف 272 ساعت با رعایت پیشنهاد و با شرط آن که حداقل 30 درصد مجموع ساعات آن پودمان عملی باشد.

3-5- ارایه صرفاً یک پودمان کامل به شرط آن که آخرین پودمان تحصیلی دانشجو بوده و با اخذ و گذراندن آن پودمان دانش‌آموخته گردد.

4-5- بدیهی است اخذ هم‌زمان دو پودمان در تابستان به هیچ وجه مجاز نمی‌باشد.

5-5- در ضمن چنانچه دانشجو دروس افتاده و یا عمومی داشته باشد نمی‌تواند آن دروس را در کنار پودمان‌های کامل فوق‌الذکر اخذ نماید و فقط می‌تواند دروس مربوط را به صورت تک درس حداکثر تا سقف 6 واحد درسی به همراه دروس عمومی، مهارت‌های مشترک، کارورزی، کار در محیط، پروژه و دروسی که دانشجو موفق به کسب نمره قبولی نشده و پیشنهاد سایر دروس بوده همچنین دروسی که دانشجو با اخذ آن‌ها دانش‌آموخته می‌گردد، اخذ نماید.

تبصره 6- در صورتی که معدل کل دانشجوی شاهد و ایثارگر 14 و بالاتر باشد می‌تواند با رعایت ضوابط این ماده در تابستان حداکثر 8 واحد درسی انتخاب نماید.

تبصره 7- دانشجوی شاهد و ایثارگری که حداکثر 10 واحد درسی برای اتمام واحدهای دوره تحصیلی داشته باشد می‌تواند با تایید شورای استان واحدهای مذکور را در تابستان انتخاب واحد نماید.

درس معرفی به استاد

ماده 14- در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری برای فراغت از تحصیل داشته باشد، با تایید شورای مرکز و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره 3 ماده 12 و تبصره 1 ماده 13) می تواند خارج از تاریخ امتحانات اعلام شده در تقویم آموزشی، امتحان آن درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

14-1- در صورتیکه دانشجو بیش از 24 واحد درسی برای دانش آموختگی داشته باشد و معدل نیمسال قبل دانشجو بالاتر از 17 باشد، دانشجو ترم آخر محسوب نشده ولی می تواند در نیمسال بعد حداکثر تا 24 واحد درسی، با رعایت پیش نیاز دروس اخذ نماید. بعد از ثبت تمامی نمرات، دانشجو می تواند برای اخذ درس یا دروس معرفی به استاد (حداکثر دو درس) در نیمسال تحصیلی و یا دوره تابستان بعدی اقدام نماید. تاریخ دانش آموختگی این قبیل از دانشجویان نیمسال تحصیلی و یا دوره تابستانی اخذ درس معرفی به استاد می باشد.

14-2- در صورتی که دانشجو بیش از 24 واحد درسی برای دانش آموختگی داشته باشد و معدل ترم قبل دانشجو کمتر از 17 باشد دانشجو ترم آخر محسوب نشده و می بایست مطابق قوانین و مقررات آموزشی دروس باقی مانده را در نیمسال بعدی انتخاب واحد نماید.

تبصره 1- چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس نظری - عملی را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد ماده 14، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید. رای شورای مرکز در خصوص اجرای تبصره 1 الزامی می باشد.

تبصره 2- دانشجویان برای فراغت از تحصیل می توانند ضمن رعایت مفاد تبصره 1، یک درس باقی مانده نظری را نیز به صورت معرفی به استاد اخذ نمایند.

تبصره 3- اخذ معرفی به استاد درس نظری - عملی که قبلاً دارای غیبت موجه و یا غیر موجه و یا حکم شورای انضباطی (نمره 0/25) می باشد، امکان پذیر نیست.

تبصره 4- مدیران گروه به نحوی برای ترم بندی دانشجویان برنامه ریزی نمایند تا هیچ یک از دروس عملی و یا نظری - عملی برای ارایه به صورت معرفی به استاد در پایان دوره باقی نماند.

تبصره 5- دانشجو موظف است پس از اطمینان از گذراندن کلیه دروس دوره، تقاضای خود را به آموزش مرکز تحویل نماید. آموزش مرکز پس از ثبت نمرات دروس دانشجو در سامانه جامع آموزشی دانشگاه و بررسی تمامی سوابق تحصیلی و محرز شدن موضوع **ماده 14** می بایست حداکثر ظرف مدت دو هفته از تاریخ درخواست دانشجو، وی را با هماهنگی مدیر گروه و معاون آموزشی مرکز به مدرس واجد شرایط معرفی و نسبت به ثبت دروس معرفی به استاد دانشجو در سامانه اقدام نماید. نمره درس می بایست حداکثر ظرف مدت 7 روز از تاریخ برگزاری امتحان درس

معرفی به استاد توسط مدرس، به آموزش اعلام و در سامانه ثبت نماید. نمره اعلام شده نهایی و غیر قابل تغییر است.

تبصره 6- مدرس درس موظف است در تاریخ اعلام شده و به طور رسمی با نظارت آموزش مرکز نسبت به برگزاری امتحان درس معرفی به استاد (به صورت کتبی) اقدام و نمره و برگه امتحان دانشجو را به دایره امتحانات مرکز تحویل دهد. دانشجو موظف است طبق برنامه‌ای که آموزش با هماهنگی مدرس مشخص می‌کند نسبت به شرکت در جلسه امتحان اقدام نماید.

تبصره 7- چنانچه دانشجو در امتحان درس معرفی به استاد غیبت نماید یا نمره قبولی کسب نکند، غیبت یا نمره مردودی در سامانه جامع آموزشی دانشگاه درج و همانند سایر دروس در کارنامه تحصیلی ثبت و اعمال می‌گردد. در این شرایط دانشجو می‌تواند به اخذ مجدد درس به صورت معرفی به استاد و پرداخت شهریه مجدد اقدام نماید، این‌گونه دانشجویان تا زمانی که مشکل سنوات یا مشمولیت نظام وظیفه نداشته باشند، امکان اخذ درس، به صورت معرفی به استاد مجدد با پرداخت شهریه مربوط را دارند. در صورتیکه سنوات مجاز دانشجو به اتمام رسیده باشد، دانشجو باید در بازه زمانی که شورای استان برای دانشجو تعیین می‌نماید برای اخذ درس به صورت معرفی به استاد اقدام نماید.

تبصره 8- دانشجوی معرفی به استاد، ملزم به پرداخت شهریه ثابت و شهریه متغیر برابر مصوبات دانشگاه می‌باشد.

دروس جبرانی

ماده 15- دروسی است که به تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای مرکز گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در صورت غیر مرتبط بودن رشته مقطع کارشناسی با مدرک کاردانی در آغاز دوره تحصیلی مربوطه ضروری است. تعداد واحدهای جبرانی، با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای مرکز برای دوره کارشناسی ناپیوسته حداکثر 6 واحد از بین دروس سرفصل مصوب می‌باشد و نمره درس جبرانی در میانگین نیم‌سال و کل محاسبه نمی‌شود. (برای ورودی‌های بهمن 94 و پس از آن)

تبصره 1- تعداد واحدهای جبرانی برای رشته‌های غیرمرتبط در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته 6 واحد می‌باشد. نمره درس جبرانی در معدل نیم‌سال و کل محاسبه می‌شود. (ورودی‌های مهر 91 تا مهر 94)

تبصره 2- دانشگاه اختیار دارد برای دانش‌آموختگان کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش‌دانشگاهی) که معدل کل آن‌ها زیر 14 است و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیر مرتبط (به تشخیص شورای مرکز) پذیرفته شده‌اند، حداکثر 20 واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیم‌سال و کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره 3: تسهیلات ماده 15 و تبصره 1 و 2 شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم شورای انضباطی بدوی واحد استانی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

طول دوره

ماده 16- حداکثر مدت مجاز تحصیل در مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته 2 سال است. (ورودی‌های بهمن ماه 94 به بعد)

تبصره 1- حداکثر مدت مجاز تحصیل برای ورودی‌های مهر 91 تا مهر 94 برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ترمی 2/5 سال می‌باشد.

تبصره 2- حداکثر مدت مجاز تحصیل برای ورودی‌های قبل از مهر 91 برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ترمی 3 سال می‌باشد.

تبصره 3- حداکثر مدت مجاز تحصیل در مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته پودمانی 2/5 سال است. دانشجو موظف است در مدت سنوات مقرر تمامی پودمان‌ها و دروس مندرج در سرفصل مصوب را بگذراند.

تبصره 4- آن دسته از دانشجویان دوره‌های کاردانی پودمانی که از معافیت تحصیلی استفاده نمی‌نمایند، می‌توانند تا سقف 6 سال به تحصیل ادامه دهند.

تبصره 5- به حداکثر مدت مجاز تحصیلی دانشجویان شاهد و ایثارگر در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیم‌سال اضافه می‌شود.

تبصره 6- موافقت با افزایش سنوات تحصیلی تا چهار نیم‌سال برای دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات آموزشی به پایان رسیده است و ادامه تحصیل آنان از نظر مقررات آموزشی و خدمت نظام وظیفه منع قانونی ندارد، در اختیار شورای استان می‌باشد، ولیکن موافقت با افزایش سنوات تحصیلی بیش از چهار نیم‌سال برای تصمیم‌گیری به شورای بررسی موارد خاص دانشگاه ارجاع می‌گردد.

تبصره 7- موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که حداکثر دو سال عدم مراجعه داشته و مشکلی از نظر نظام وظیفه نداشته باشند صرفاً در بازه زمانی سنوات مجاز تحصیل و سنوات ارفاقی تبصره 6 ماده 16 و با احتساب در سنوات بر عهده شورای استان می‌باشد و موافقت با بازگشت به تحصیل آندسته از دانشجویانی که بیش از دو سال (در بازه زمانی سنوات ارفاقی تبصره 6 ماده 16 و خارج از سنوات ارفاقی) صرف‌نظر از مدت وقفه تحصیلی در اختیار شورای بررسی موارد خاص دانشگاه می‌باشد.

تبصره 8- در صورت موافقت شورای استان با مراجعه مجدد دانشجو برای ادامه تحصیل، واحد استانی موظف است نسبت به لغو عدم مراجعه در سامانه جامع اقدام نماید.

تبصره 9- آرایه یک نیم‌سال تحصیلی برای جبران معدل دانشجویانی که برابر قوانین و مقررات آموزشی موفق به کسب میانگین کل 12 در طول دوره تحصیل مجاز نشده‌اند (سقف سنوات

تحصیلی به پایان رسیده است) تا سقف 20 واحد از دروس دوره که با نمره کمتر از 12 گذرانده است و مشکلی از نظر نظام وظیفه و مشروطی ندارند، در اختیار شورای استان می‌باشد.

تبصره 10- برای دانشجویان شاهد و ایثارگر دو نیم‌سال فرصت داده می‌شود تا با گذراندن حداکثر 30 واحد درسی معدل خود را حداقل به 12 برسانند.

تبصره 11- دانشجویان مشمول به شرطی می‌توانند از سنوات ارفاقی استفاده نمایند که منجر به فراغت از تحصیل آنان گردد و واحدهای باقی‌مانده بیشتر از حدمجاز نباشد. شرایط استفاده از سنوات ارفاقی اول برای کاردانی و کارشناسی ناپیوسته به شرط آنکه مجموع تعداد واحد درسی گذرانده شده حداقل 50 واحد بوده و معدل کل حداقل 12 باشد.

تبصره 12- چنانچه مشمول تا پایان ترم اول سنوات ارفاقی اول، موفق به گذراندن واحدها نگردد، به شرطی مجاز به استفاده از سنوات ارفاقی دوم می‌شود که تعداد 12 واحد با معدل کل حداقل 12 گذرانده باشد.

تبصره 13- اگر دانشجویی در سنوات ارفاقی مرحله اول و دوم فارغ التحصیل نشود یک سال فرصت دارد تا به وظیفه عمومی مراجعه نماید و در صورت استفاده از سنوات ارفاقی دیگر حق ادامه تحصیل در مقطع بالاتر را ندارد.

حضور در جلسات درس و امتحان

ماده 17- حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس اعم از نظری و عملی الزامی است.

تبصره 1- اگر دانشجو در درسی بیش از 3 جلسه و یا در جلسه امتحان پایان نیم‌سال غیبت داشته باشد، چنانچه غیبت دانشجو با تشخیص شورای مرکز، غیر موجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، برای آن درس غیبت موجه منظور می‌شود. در این صورت رعایت حدنصاب 12 واحد در طول نیم‌سال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیم‌سال مذکور به عنوان یک نیم‌سال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. اگر دانشجو در درسی بیش از 3 جلسه غیبت داشته باشد، اجازه حضور در جلسه امتحان را ندارد. معاون یا مدیر آموزشی مرکز آموزش موظف است در صورت غیبت بیش از حد مجاز دانشجویان، نسبت به تعیین تکلیف نیم‌سال مربوطه اقدام نموده و غیبت صورت گرفته را قبل از زمان امتحانات در سامانه جامع آموزشی درج نماید.

تبصره 2- در صورت اضطرار، دانشجو می‌تواند تا مهلت اعلام شده بر اساس تقویم آموزشی مصوب دانشگاه، فقط یکی از درس‌های صرفاً نظری خود را تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیم‌سال، با تأیید گروه آموزشی مربوط حذف نماید، مشروط بر این که تعداد واحدهای باقیمانده وی از 12 واحد کمتر نشود.

تبصره 3- دانشجو نمی‌تواند پس از ثبت‌نام، بخشی از یک پودمان را حذف یا بخشی دیگر از یک پودمان را به آن اضافه نماید. اما می‌تواند ظرف مدت دو هفته از آغاز پودمان، در مورد حذف

پودمان و انتخاب پودمان دیگر، با رعایت شرط ورود به پودمان جدید اقدام نماید. در این صورت موافقت شورای آموزشی مرکز در تغییر پودمان ضروری است.

تبصره 4- دانشجوی شاهد و ایثارگر مجاز است یک درس بیشتر از سایر دانشجویان حذف اضطراری نماید.

تبصره 5- معاون و یا مدیر آموزشی مرکز موظف است به منظور رصد کیفیت آموزشی دوره‌های مرکز مربوط و نحوه اجرای آن، گزارش حضور و غیاب کل دانشجویان و کمیت تشکیل کلاسهای درس را هر ماه به شورای مرکز اعلام نماید. معاون یا مدیر آموزشی مرکز موظف به نظارت بهینه بر نحوه تشکیل کلاسها می‌باشد. اگر به ضرورت‌هایی یک کلاس توسط مدرس تشکیل نشود با هماهنگی معاون آموزشی برگزاری آن کلاس باید در دستور کار قرار گیرد. لازم است حتی تمام کلاسهای درس مشمول تعطیلی رسمی در بازه زمانی همان نیم سال جبران شود.

تبصره 6- یک واحد درسی یعنی میزان درسی است که مفاد آن بصورت نظری 16 ساعت، عملی یا آزمایشگاهی 32 ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی 48 ساعت، کارورزی 120 ساعت در طول یک نیم‌سال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه مصوب درسی ارائه می‌شود.

ماده 18- چنانچه دانشجویی تمامی دروس یک نیم‌سال (حتی نیم‌سال اول تحصیلی برای دانشجویی که مراجعه داشته است) را حذف کند، نیم‌سال مزبور به عنوان مرخصی تحصیلی محسوب شده و تشخیص احتساب یا عدم احتساب آن بر عهده شورای استان است. در صورتی که تعداد مرخصی تحصیلی در طول تحصیل افزایش یابد (تا دو نیم‌سال) تصمیم‌گیری با رعایت سنوات مجاز تحصیل بر عهده شورای استان است.

تبصره 1- تصمیم‌گیری در خصوص تقاضای حذف ترم یا حذف پزشکی بیش از یک ترم بر عهده شورای استان می‌باشد.

تبصره 2- در شرایط خاص، حذف کلیه دروس یک نیم‌سال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو شاهد و ایثارگر و تایید شورای استان تا قبل از شروع امتحانات امکان‌پذیر است. این نیم‌سال جز سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی‌شود. (استفاده از این تبصره فقط برای دو نیم‌سال مجاز می‌باشد.) (نیم‌سال مزبور به عنوان مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات محسوب می‌شود).

تبصره 3- درمانگاه یا پزشک معتمد دانشگاه مادر استان بعنوان پزشک معتمد دانشگاه در واحدهای استانی مورد تایید قرار گرفت و واحدهای استانی موظف به شناسایی و معرفی آن به مراکز تحت نظارت در استان بوده و کلیه پرونده‌های مشمول موارد پزشکی (اعم از حذف درس، حذف تمامی دروس یک نیم‌سال تحصیلی، مرخصی تحصیلی، عدم امکان ادامه تحصیل و یا مشروطی بیش از حد مجاز و ... ناشی از مسائل پزشکی) با هزینه دانشجو حسب مورد در مراجع ذیربط قابل تصمیم‌گیری خواهد بود.

تبصره 4- چنانچه دانشجویی به دلیل بیماری و یا بروز حادثه‌ای ناگوار، قادر به شرکت در جلسه امتحان نباشد و تقاضای حذف پزشکی درس و یا نیم‌سال را داشته باشد می‌بایست حداکثر ظرف مدت 48 ساعت گواهی و مدارک پزشکی را جهت تایید به پزشک معتمد استان ارایه نماید.

تبصره 5- در صورت حضور دانشجو در جلسه امتحان و امضای صورتجلسه حضور و غیاب، حذف درس امکان‌پذیر نمی‌باشد.

تبصره 6- برگزاری امتحان مجدد به صورت انفرادی برای دانشجویانی که به دلیل سفر حج تمتع و عمره، مدافعین حرم، زایمان و شرکت در مسابقات ورزشی در سطح ملی، قاره‌ای، جهانی و فوت بستگان درجه یک با ارایه مدرک معتبر امکان حضور در جلسات امتحانی پایان نیم‌سال را ندارند، با بررسی دقیق اسناد و مدارک مثبتته از مراجع ذیصلاح و با رای نهایی شورای استان بلامانع است.

تبصره 7- تشخیص موجه یا غیرموجه بودن غیبت دانشجوی شاهد و ایثارگر در جلسات درس یا امتحان بر عهده شورای استان می‌باشد. چنانچه غیبت دانشجوی شاهد و ایثارگر در جلسات امتحان درس یا دروس به دلیل انجام معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ و یا آلام متاثر از آن باشد و دانشجو نتواند در امتحان درس یا دروس اخذ شده شرکت نماید با تأیید شورای استان می‌تواند حداکثر تا پایان نیم‌سال بعدی در امتحان آن درس شرکت نماید. در غیر این صورت درس یا دروس مذکور حذف شده و رعایت حد نصاب واحدهای درسی در نیم‌سال الزامی نیست.

ماده 19- معاون آموزشی و یا مدیر آموزش مرکز موظف است که نسبت به حضور و غیاب مدرسان در کلاس‌های درسی اقدام نموده و گزارش تعداد جلسات حضور مدرسان را به صورت ماهیانه به شورای مرکز ارایه نماید.

ارزیابی پیشرفت تحصیلی

ماده 20- ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می‌شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می‌شود.

تبصره 1- برگزاری امتحان کتبی پایان نیم‌سال برای هر درس نظری و نظری - عملی، الزامی است.

تبصره 2- نمرات دروس کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارایه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تایید گروه آموزشی مربوطه تکمیل آن‌ها در طول یک نیم‌سال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود و قطعی شدن نمره ناتمام حداکثر تا 45 روز پس از آخرین امتحان در نیم‌سال و یا دوره به نمره قطعی تبدیل می‌شود. و نیم‌سال ثبت نمره درس کارورزی همان نیم‌سال انتخاب واحد درس می‌باشد.

تذکر: چنانچه دانشجوی ترم آخر، درس کارورزی 2 را در آخرین دوره تابستان اخذ نماید، لازم است نمره دانشجو حداکثر تا تاریخ 31 شهریور ماه همان سال اعلام شود.

تبصره 3- مدت زمان امتحان برای دانشجویان جانباز، با توجه به وضعیت جسمی و روحی آنها بنا به تشخیص و اعلام ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه، حداکثر تا 2 برابر مدت زمان معمول آن قابل افزایش است.

ماده 21- حداقل نمره قبولی در شیوه ترمی در هر درس 10 و در شیوه پودمانی 12 است.

تبصره 1- دانشجویی که در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی درس یا دروس فوق را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره‌های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می‌ماند اما این نمره‌ها در محاسبه میانگین کل دوره بی‌اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود. ضمناً گذراندن دروس، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش‌آموختگی می‌باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند. (برای ورودی‌های بهمن 94 به بعد)

تبصره 2- دانشجویی که در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی دروس فوق را با حداقل نمره 14 بگذراند، نمره مردودی از کارنامه دانشجو حذف شده و در معدل نیمسال فوق و کل محاسبه نخواهد شد. (برای ورودی‌های مهرماه 91 تا مهرماه 94)

تبصره 3- در دوره‌های پودمانی مشروطی وجود ندارد و صرفاً دروس گذرانده شده دانشجو در محاسبه میانگین نیمسال و کل محاسبه می‌گردد.

تبصره 4- تسهیلات تبصره 1، 2 و 3 شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم شورای انضباطی بدوی واحد استانی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

تبصره 5- نمرات مردودی 5 عنوان درس دانشجوی شاهد و ایثارگر از کارنامه تحصیلی دانشجو حذف و در میانگین نمرات آن محسوب نمی‌شود. مشروط براینکه در نیمسال‌های بعد حداقل نمره 12 را در دروس مزبور اخذ نماید. تصمیم‌گیری در این خصوص بر عهده شورای استان می‌باشد.

ماده 22- مدرس موظف است حداکثر تا 7 روز بعد از پایان تمامی امتحانات دانشگاه، نمرات نهایی (همراه با امکان ویرایش نمره) را در سامانه جامع آموزشی وارد و ثبت نهایی نماید.

22-1- در صورتیکه درس صرفاً عملی و یا نظری باشد و دانشجو در امتحان پایانی شرکت نکند، غیبت ثبت می‌شود.

22-2- در صورتیکه درس دارای واحد نظری - عملی باشد و دانشجو در امتحان پایانی نظری و یا عملی شرکت نکند، غیبت ثبت می‌شود.

22-3- تشخیص موجه و یا غیرموجه بودن غیبت‌ها بر عهده شورای مرکز خواهد بود.

22-4- دروس کارورزی و کاربرینی از آزمون پایانی معاف هستند و تقسیم بندی نمرات آن بر اساس دستورالعمل‌های کارورزی و کاربرینی خواهد بود.

تبصره 1- نحوه تقسیم‌بندی و احتساب نمرات در یک نیم‌سال تحصیلی صرفاً در دروس نظری به سه روش زیر با تشخیص مدیرگروه آموزشی قابل اجرا می‌باشد و حداکثر تا دو هفته بعد از شروع کلاس‌ها طی نامه‌ای از سوی مدرس به مدیر گروه آموزشی اعلام تا موضوع در گروه آموزشی بررسی و اعلام نظر نهایی شود.

الف- نمره دو قسمتی:

- حضور 16 جلسه در کلاس درس (1 نمره)

- امتحان پایان ترم از کلیه فصول تدریس شده (19 نمره)

ب- نمره سه قسمتی:

- حضور 16 جلسه در کلاس درس (1 نمره)

- امتحان میان ترم بدون حذف فصل‌های مربوط در پایان ترم (3 نمره)

- امتحان پایان ترم از کلیه فصول تدریس شده (16 نمره)

ج- نمره چهار قسمتی:

- حضور 16 جلسه در کلاس درس (1 نمره)

- امتحان میان ترم بدون حذف فصل‌های مربوط در پایان ترم (2 نمره)

- شرکت در کارهای تحقیقاتی مهارتی درس از طریق ارائه تحقیق و پروژه به تشخیص مدرس (1 نمره)

- امتحان پایان ترم از کلیه فصول تدریس شده (16 نمره)

تبصره 2 - محاسبه نمره دروس عملی: نمره نهایی دروس عملی بصورت زیر محاسبه می‌گردد:

ردیف	عامل ارزیابی	نمره ارزیابی
1	حضور منظم و رعایت مقررات آموزشی در محیط آزمایشگاه و کارگاه‌های مهارتی	(0-2)
2	حفظ و نگهداری از وسایل و تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی	(0-2)
3	تهیه گزارش کار	(0-3)
4	ارایه تحقیق/ پروژه مهارتی	(0-5)
5*	امتحان پایانی	(0-8)
	جمع کل	(0-20)

* با توجه به ماهیت نظام آموزش‌های عالی مهارت دانشگاه و تشویق دانشجویان، در صورت ارایه طرح و یا اختراع در حین تحصیل از سوی دانشجو که به تأیید مراجع ذیصلاح رسیده باشد (از جمله سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، پارک‌های علم و فناوری، دبیرخانه جشنواره ملی اختراعات و ابتکارات دانشگاه جامع علمی- کاربردی، جشنواره‌های خوارزمی و ابن سینا و ...) و پس از تایید مدیر گروه آموزشی مرکز به لحاظ ارتباط موضوع با واحد عملی ارایه شده و فقط در یکی از دروس و در یک مقطع تحصیلی پس از تأیید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه از امتحان عملی پایانی معاف می‌گردد.

تبصره 3 - تقاضای تجدید نظر نمره

دانشجویی که تقاضای تجدید نظر برای درس داشته باشد، می‌تواند تا 7 روز بعد از اتمام تمامی امتحانات دانشگاه، به مدت 3 روز نسبت به ثبت درخواست تجدید نظر نمره امتحانی در سامانه جامع آموزشی دانشگاه اقدام نماید. مدرس موظف است حداکثر یک مرتبه و به مدت 2 روز درخواست دانشجو را بررسی و در سامانه اعلام نظر نماید. در صورت عدم بررسی درخواست تجدیدنظر دانشجو در سامانه، توسط مدرس، شورای مرکز 3 روز فرصت دارد موارد را بررسی و نتیجه را همراه کاربرگ مربوطه (تکمیل شده توسط دانشجو و مرکز) به شورای استان ارسال نماید. واحد استان ظرف مدت 2 روز می‌بایست پرونده دانشجو را بررسی، اعلام نظر و در سامانه ثبت نماید.

نکات مهم:

- 1- در صورت عدم رسیدگی مدرس پس از مهلت مقرر امکان رسیدگی به این درخواست برای شورای آموزشی مرکز فراهم می‌شود.
- 2- در صورتی که شورای مرکز یا استان در مهلت مقرر نسبت به اعلام نظر اقدام ننمایند درخواست به طور اتوماتیک در سامانه رد شده تلقی شده و تمام مسوولیت‌ها بر عهده شورای مرکز و شورای استان می‌باشد.

تبصره 4- سهل‌انگاری یا عدم دقت مدرس در تصحیح اوراق امتحانی و ثبت نمره، پس از تایید شورای استان، بعد از جمع‌بندی (حاوی اطلاعات نام مدرس، کد ملی مدرس، کد مدرسی، نام درس، نیم‌سال، نام مرکز) به معاونت آموزشی دانشگاه ارسال گردد.

ماده 23- تغییر نمره در دانشگاه بعد از فرآیند تجدید نظر مطلقاً ممنوع است.

تبصره - رئیس مرکز موظف است تمهیدات لازم را جهت حفظ و نگهداری برگه‌های امتحانی و یا پاسخنامه‌های دانشجویان را حداقل تا دو نیم‌سال تحصیلی بعد، در یک مخزن معتبر بایگانی، فراهم نماید.

دانشجوی مشروط

ماده 24- چنانچه معدل نمرات هر نیم‌سال تحصیلی دانشجو کمتر از 12 باشد، دانشجو در آن نیم‌سال مشروط تلقی می‌شود.

دانشجوی مشروط، در نیم‌سال بعد (جز در آخرین نیم‌سال تحصیلی) حق انتخاب بیش از 14 واحد درسی را ندارد. چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیم‌سال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود و ضروری است از تاریخ صدور حکم محرومیت از تحصیل، به مدت 15 روز جهت تسویه حساب مالی و بدهی صندوق رفاه دانشجویان، اقدام نماید. (ورودی‌های بهمن 94 و پس از آن)

تبصره 1- دانشجوی دو ترم مشروط با معدل کل زیر 10 اخراج و تصمیم‌گیری در خصوص ادامه تحصیل دانشجویان دو ترم مشروط با معدل کل 10 تا 12 بر عهده شورای استان می‌باشد. (ورودی‌های ماقبل بهمن 94)

تبصره 2- اگر دانشجو در نیم‌سال بعد از مشروطی از مرخصی تحصیلی یا حذف نیم‌سال استفاده نماید، در نیم‌سال بعد از مرخصی تحصیلی یا حذف نیم‌سال، حق انتخاب بیش از 14 واحد درسی را نخواهد داشت.

تبصره 3- اجازه ادامه تحصیل به دانشجویان مشروطی که با توجه به رعایت مقررات آموزشی، مشمول مقررات محرومیت از تحصیل قرار گرفته‌اند، به شرط آنکه از لحاظ نظام وظیفه منع قانونی نداشته باشند و دارای مدارک و مستندات معتبر باشند در اختیار شورای بررسی موارد خاص دانشگاه می‌باشد.

تبصره 4- برای دانشجویان شاهد و ایثارگر یک نیم‌سال به تعداد نیم‌سال مشروطی مجاز اضافه می‌شود.

تبصره 5- در دوره‌های پودمانی مشروطی وجود ندارد.

مرخصی تحصیلی

ماده 25- دانشجوی می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیم‌سال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره 1- شورای مرکز می‌تواند با رعایت سقف مدت مجاز تحصیل دانشجوی، نسبت به صدور مرخصی تحصیلی وی تصمیم بگیرد.

تبصره 2- مدت مجاز مرخصی زایمان، دو نیم‌سال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است و مرجع تصمیم‌گیری آن شورای استان می‌باشد. در این صورت شورای مرکز می‌بایست نظر خود را برای تصمیم‌گیری به شورای استان ارسال نماید.

تبصره 3- کمیسیون موارد خاص دانشگاه به عنوان مرجع رسیدگی به تقاضای کتبی دانشجویان مستند به گواهی پزشک متخصص با مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی آنان حداکثر به مدت پنج نیم‌سال (یک نیم‌سال قبل از زایمان و چهار نیم‌سال بعد از زایمان) در کلیه مقاطع تحصیلی تعیین می‌گردد.

تبصره 4- بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند: ماموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیم‌سال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای استان است. دانشجوی می‌تواند با تشخیص شورای استان از مجموع مرخصی‌های مذکور بهره‌مند شود.

تبصره 5- در صورتی که مرخصی برای معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ و یا آلام متاثر از آن باشد با ارائه مدارک مربوط و تایید شورای استان دانشگاه، آن نیم‌سال جزو سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب نمی‌شود.

ماده 26- تقاضای مرخصی تحصیلی باید حداقل دو هفته قبل از شروع انتخاب واحد هر نیم‌سال، توسط دانشجوی به شورای آموزشی مرکز اعلام گردد.

تبصره 1- مرکز موظف است پس از کسب نظر از شورای مرکز و قبل از اتمام مهلت انتخاب واحد، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجوی را به وی ابلاغ نماید.

انصراف از تحصیل

ماده 27- دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را در سامانه جامع آموزشی ثبت و به صورت کتبی به آموزش مرکز تحویل نماید.

تبصره 1- دانشجوی مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد، در غیر اینصورت پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود در صورت درخواست بازگشت به تحصیل پس از انصراف، واحد استانی پس از دریافت نظر شورای مرکز و طرح موضوع در شورای استان می‌بایست نسبت به رد درخواست انصراف دانشجوی در سامانه اقدام نماید.

تبصره 2- دانشجوی منصرف از تحصیل موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است اعم از بدهی‌های مربوط به صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم عمل نماید.

تبصره 3- درخواست انصراف تا قبل از تأیید نهایی مرکز قطعی نبوده و دانشجو می‌تواند در هر یک از مراحل درخواست خود را باز پس گیرد. دانشجو در صورت بازپس گیری درخواست انصراف خود چنانچه بیش از 3/16 جلسات درس در کلاس حضور نداشته باشد، مجاز به ادامه تحصیل در همان نیم سال نبوده و نیم سال مربوط بعنوان مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات منظور خواهد شد.

تبصره 4- در صورتی که دانشجوی شاهد و ایثارگر به دلیل معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ و یا آلام متأثر از آن، دچار وقفه تحصیلی به میزان حداکثر 2 نیم‌سال گردد، با تأیید شورای استان می‌تواند ادامه تحصیل دهد و آن مدت جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی‌شود.

تبصره 5- دانشجو قبل از اتمام کلیه مراحل انصراف و تسویه حساب مرکز نمی‌تواند هیچگونه گواهی از مرکز دریافت نماید.

تغییر رشته

ماده 28- دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته با داشتن شرایط زیر و فقط یک‌بار در طول دوره تحصیل بجز اولین نیم‌سال تحصیلی و صرفاً در تابستان نسبت به ارایه درخواست خود به گروه آموزشی مرکز طبق تقویم آموزشی ارسالی دانشگاه اقدام نماید. شورای مرکز با ارسال مدارک (فهرست سازمان سنجش، وضعیت تحصیلی دانشجو و تکمیل کاربرگ مربوطه) نسبت به ارسال موضوع به شورای استان ظرف مدت مشخص شده در تقویم آموزشی اقدام می‌نماید. شورای استان نیز می‌تواند در خصوص تغییررشته یا گرایش تحصیلی با رعایت شرایط و ضوابط زیر، اقدام نماید:

- 1- وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در همان مرکز
  - 2- کمتر بودن معدل کل دانشجو از معدل کل پایین‌ترین فرد پذیرفته شده در سهمیه و رشته مورد تقاضا در همان دوره تحصیلی پذیرفته شده.
  - 3- امکان ادامه تحصیل دانشجو در سنوات تحصیلی مجاز باقی‌مانده.
- تبصره 1-** تغییر رشته از رشته‌های متمرکز به رشته‌های نیمه متمرکز امکان پذیر نیست.
- تبصره 2-** دانشجو در هر یک از مقاطع تحصیلی، تنها یک بار می‌تواند تغییر رشته یا تغییرگرایش دهد.
- تبصره 3-** برای دانشجویان شاهد و ایثارگر مقطع کاردانی تغییر رشته با تشخیص شورای استان حداکثر 2 بار امکان پذیر می‌باشد.

ماده 29- تغییر رشته در مقطع کارشناسی ممنوع است. اما تغییر گرایش در یک زیر گروه مجاز می باشد.

ماده 30- تصمیم گیری در خصوص تغییر رشته در زیر گروه آموزشی بر عهده شورای مرکز و تغییر رشته در همان گروه آموزشی با شورای استان، با رعایت قوانین می باشد.

ماده 31- در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در رشته فعلی خود را از دست داده باشد، موافقت با تغییر رشته دانشجو در همان گروه آموزشی و مقطع تحصیلی با نظر شورای استان انجام می گردد. در این مورد، نیاز به رعایت بندهای 1 تا 3 ماده 28 نمی باشد.

تبصره - در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در کلیه رشته های گروه آموزشی خود را از دست داده باشد، موافقت با تغییر رشته دانشجو از یک گروه آموزشی به گروه آموزشی دیگر صرفاً با ارسال مدارک و مستندات از طریق شورای استان و با تایید شورای بررسی موارد خاص دانشگاه انجام می گردد.

ماده 32- در مواردی که ایجاب می نماید یک دانشجو ضمن انتقال از یک مرکز به مرکز دیگر الزاماً تغییر رشته دهد، انتقال توأم با تغییر رشته امکان پذیر است، منوط بر آن که دانشجو شرایط انتقال و تغییر رشته توأم را داشته و هر دو کار به طور هم زمان صورت گیرد. چنانچه رشته مورد نظر در مبدأ نباشد، دانشجو منتقل می شود و سپس تغییر رشته می دهد.

تبصره 1- دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی ترمی که به هر دلیل قادر به ادامه تحصیل با سرفصل رشته پذیرفته شده نیستند، می توانند با سرفصل جدید دوره های کاردانی فنی/کاردانی حرفه ای/ مهندسی فناوری/ کارشناسی حرفه ای ادامه تحصیل دهند. مرکز آموزش می تواند نسبت به معادل سازی دروس گذرانده شده و تغییر دوره اقدام نماید.

تبصره 2- دروسی که دانشجو در رشته یا گرایش قبلی گذرانده است، در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل سازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته یا گرایش جدید اشتراک محتوایی (طبق برنامه درسی مصوب) داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس کمتر از 12 نباشد، در این صورت، فقط دروس پذیرفته شده و نمره آنها با احتساب در معدل کل و سنوات در کارنامه دانشجو ثبت و باقی می ماند.

تبصره 3- در مورد دانشجوی شاهد و ایثارگر، پذیرش دروس با حداقل نمره 10 بنا به تشخیص شورای استان الزامی است.

ماده 33- تغییر رشته در مقاطع تحصیلی هم سطح صورت می گیرد. ضمناً تغییر رشته از مقاطع تحصیلی بالاتر به پایین تر (در گروه آموزشی و با نظر شورای بررسی موارد خاص دانشگاه) بلامانع است. برای این گونه دانشجویان به ازای هر 20 واحد از دروس پذیرفته شده دانشجو، یک نیم سال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی کاسته می شود.

- تبصره 1-** دانشجوی شاهد و ایثارگری که به تشخیص شورای استان توانایی ادامه تحصیل در رشته خود را نداشته باشد، می‌تواند به رشته دیگری در گروه آموزشی مربوط و یا رشته‌ای در سایر گروه‌های آموزشی تغییر رشته دهد. در صورتی که تغییر رشته منوط به تغییر محل تحصیل باشد، با تایید شورای استان، مرکز مقصد ملزم به پذیرش دانشجو می‌باشد.
- تبصره 2-** تقاضای تغییر رشته و انتقال توأم با تغییر رشته دانشجویان در مهلت اعلام شده از طرف دانشگاه قابل بررسی و تصمیم‌گیری است.
- تبصره 3-** اقدام نکردن دانشجو به ثبت نام در رشته تحصیلی جدید در زمان تعیین شده به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می‌گردد.

معادل‌سازی دروس

- ماده 34-** معادل‌سازی و پذیرش دروسی که پذیرفته‌شدگان قبلاً در دانشگاه‌ها یا مراکز دیگر یا دیگر مقاطع تحصیلی گذرانده‌اند، با رعایت شرایط زیر با تایید گروه آموزشی و شورای مرکز مجاز است:
- 1- دانشجو با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به پذیرش و ادامه تحصیل در رشته جدید باشد.
  - 2- محل تحصیل قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا شورای عالی انقلاب فرهنگی باشد.
  - 3- تحصیل دانشجو در محل تحصیل قبلی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی وزارتین فوق‌الذکر یا شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی دانشگاه باشد.
  - 4- محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجو با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی مرکز و تایید نهایی شورای مرکز پذیرنده، اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک از دروس کمتر از 12 نباشد. برای دانشجویان شاهد و ایثارگر نمرات دروس بین 10 تا 12 نیز قابل پذیرش است.
- تبصره 1-** معادل‌سازی و پذیرفتن دروس توسط گروه‌های آموزشی ذیربط و با تایید نهایی شورای مرکز پذیرنده انجام می‌شود.
- تبصره 2-** نمرات دروس پذیرفته‌شده از دانشجو در محاسبه میانگین نیم‌سال محسوب نمی‌شود ولی در محاسبه میانگین کل نمرات دانشجو محسوب خواهد شد.
- تبصره 3-** به ازای هر 12 تا 20 واحد از دروس پذیرفته‌شده دانشجو، یک نیم‌سال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی کاسته می‌شود.
- تبصره 4-** معادل‌سازی دروس صرفاً در شیوه‌های آموزشی هم عرض به شرح زیر صورت می‌گیرد:

الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره‌های حضوری، نیمه‌حضوری یا غیرحضوری.

ب) نیمه‌حضوری به نیمه‌حضوری یا غیرحضوری

ج) غیرحضوری به غیرحضوری

تبصره 5- دروس عمومی، اصلی، پایه و تخصصی دانشجویان انصرافی، محروم از تحصیل و دانش‌آموخته دانشگاه‌های دولتی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای و علمی-کاربردی (ترمی و پودمانی) در صورت پذیرش در دانشگاه، به نحوی معادل‌سازی می‌گردد که دانشجویان در دوره جدید حداقل 25 واحد درسی ثبت‌نام نموده و بگذرانند.

تبصره 6- فقط دروس عمومی و پایه دانشجویان انصرافی، محروم از تحصیل و دانش‌آموخته دانشگاه‌های آزاد، پیام نور و غیرانتفاعی در صورت پذیرش در دانشگاه، قابل معادل‌سازی می‌باشد.

تبصره 7- دروس گذرانده شده سطح یک و سطح دو حوزه علمیه و حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان و فراگیر پیام نور قابل معادل‌سازی در دوره‌های حضوری نمی‌باشد.

تبصره 8- شورای مرکز می‌بایست در اولین نیم‌سال تحصیلی دانشجویان جدیدالورود، حداکثر تا دو هفته پس از اتمام مهلت ثبت‌نام و تا زمان حذف و اضافه پس از بررسی محتوای دروس، تعداد واحد (یکسان و یا تعداد واحد بیشتر به کمتر) و نمرات اکتسابی و مقاطع تحصیلی (هم سطح، از مقطع تحصیلی بالا به پایین، از مقطع کاردانی به کارشناسی پیوسته و از مقطع کارشناسی پیوسته به کاردانی و کارشناسی ناپیوسته) در صورت مطابقت، نسبت به معادل‌سازی دروس اقدام نماید.

تبصره 9- آن دسته از دانشجویانی که دارای مدرک بین مقطعی کاردانی بوده و در مقطع کارشناسی ناپیوسته پذیرفته می‌شوند، چنانچه واحدهای درسی بیشتر از مقطع کاردانی گذرانده باشند، در صورت مطابقت سرفصل، تعداد واحد و نمره 12 با نظر گروه آموزشی و شورای مرکز قابل معادل‌سازی است.

تبصره 10- در صورت انتقال، واحدهای گذرانده شده دانشجویان در مرکز مبدا که نمرات آن‌ها 12 و یا بالاتر است؛ پذیرفته می‌شود و پذیرفتن واحدهای با نمره کمتر از 12، بر عهده مرکز مقصد می‌باشد. تمام نمرات درسی دانشجویان (چه در مرکز مبدا و یا مقصد) اعم از قبولی و یا ردی و سوابق آموزشی دانشجویان انتقالی، عیناً در کارنامه دانشجویان ثبت و نمرات دروس پذیرفته شده در محاسبه میانگین کل محسوب می‌شود.

تبصره 11- در صورتی که نمره‌ها در معیار صفر تا چهار (-0- مردود 1- ضعیف 2- متوسط 3- خوب 4- عالی) ثبت شده باشد، نمره متوسط معادل 12، نمره خوب معادل 14 و نمره عالی معادل 17 تعیین می‌شود. معادل‌سازی در سایر معیارها در صورت لزوم بر مبنای ضوابطی که شورای تخصصی آموزشی دانشگاه تدوین می‌کند، صورت می‌گیرد.

تبصره 12- معادلسازی دروس کاربینی، کارورزی 1 و 2 و مهارت‌های مشترک صرفاً برای دانشجویان انصرافی و اخراجی دوره‌های علمی- کاربردی مجدداً در همان مقطع و همان رشته گرایش با سرفصل مصوب پذیرفته شده باشند امکان‌پذیر است.

دانش آموختگی

ماده 35- دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از دوره‌های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی ناپیوسته را طبق برنامه مصوب و بر اساس مقررات این مجموعه با موفقیت گذرانده باشد، با داشتن میانگین کل حداقل 12 در پایان دوره دانش‌آموخته شناخته می‌شود.

تبصره- در صورتی که دانشجویی در طول مدت مجاز تحصیل نتواند میانگین کل خود را به 12 برساند، تنها یک نیم‌سال به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر 20 واحد از دروس دوره، که با نمره کمتر از 12 گذرانده است، میانگین کل دروس خود را به حداقل 12 برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند، در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود و در صورت تقاضا می‌تواند صرفاً گواهی گذراندن واحدهای درسی از واحد استانی یا سازمان مرکزی دانشگاه دریافت نماید.

ماده 36- در صورتی که دانشجوی انصرافی یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل 68 واحد درسی (شامل حداکثر 10 واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی 12 یا بالاتر باشد، در این صورت می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند.

در غیر اینصورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی انصرافی یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته از سوی واحد استانی یا سازمان مرکزی دانشگاه فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

ماده 37- تاریخ دانش‌آموختگی بر اساس انتخاب واحد انجام شده در هر نیم‌سال تحصیلی یا دوره تابستانی، پایان همان نیم‌سال یا دوره تابستانی خواهد بود.

نیم‌سال/دوره	تاریخ دانش‌آموختگی
اول	30 بهمن
دوم	31 تیر
تابستان	31 شهریور

تبصره 1- چنانچه آخرین نمره دانش‌آموختگان دارای درس یا دروس معرفی به استاد تا قبل از 15 اردیبهشت (روز 15 اردیبهشت نیز مشمول این بازه می‌باشد) به آموزش اعلام شود، تاریخ دانش‌آموختگی آنان 30 بهمن سال قبل و پس از این تاریخ 31 تیر همان سال منظور خواهد شد و چنانچه نمره دروس مربوط تا قبل از 30 آبان (روز 30 آبان نیز مشمول این بازه می‌باشد) به مرکز آموزش اعلام شود تاریخ دانش‌آموختگی آنان 31 شهریور و چنانچه پس از این تاریخ اعلام شود، 30 بهمن به عنوان تاریخ دانش‌آموختگی منظور خواهد شد.

تبصره 2- تاریخ دانش‌آموختگی دانشجویان بند 14-1 ماده 14 نیمسال اخذ درس یا دروس معرفی به استاد می‌باشد.

ماده 38- صدور گواهی فراغت از تحصیل تحت هر عنوان در هر بازه زمانی توسط مراکز، موسسات و واحدهای استانی ممنوع بوده و کاربرگ‌های مربوط به گواهی فراغت از تحصیل فاقد ارزش قانونی و اداری می‌باشد.

ماده 39- گواهینامه موقت دانش‌آموختگی توسط مراکز یا موسسات تهیه و توسط واحد استانی صادر می‌شود. اصل مدرک دانش‌آموختگی توسط دانشگاه تهیه و صادر می‌شود.

تبصره 1- درج عنوان رشته، مرکز و وابستگی در گواهینامه موقت صرفاً بر اساس مصوبات دفترچه پذیرش سال ورود دانشجو خواهد بود.

تبصره 2- لازم است تعهد خدمتی و مبلغ بدهی دانشجویان بدهکار به صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، در متن گواهینامه موقت درج گردد. بدیهی است قبل از مشخص شدن و تعیین تکلیف چگونگی بازپرداخت وام‌های دانشجویی (تسویه حساب نقدی و یا صدور دفترچه) از ارایه گواهینامه موقت دانش‌آموختگی می‌بایست خودداری گردد. اعتبار گواهینامه این دانش‌آموختگان بر مبنای سررسید تاریخ آخرین قسط دفترچه یا سررسید تاریخ اتمام زمان تعهد خدمتی تمدید می‌گردد.

تبصره 3- تحویل ریزنمرات و دانشنامه به دانش‌آموختگان دارای بدهی یا تعهد خدمتی منوط به ارایه تسویه حساب از صندوق رفاه دانشجویان یا ارایه گواهی اتمام تعهد خدمتی خواهد بود.

تبصره 4- گواهینامه موقت دانش‌آموختگی دانشجوی مهمان توسط مرکز مبدأ تهیه می‌شود.

تبصره 5- در صورت تأیید کارنامه و دانش‌آموختگی دانشجوی مهمان دائم توسط مرکز مقصد و یکسان بودن گرایش تحصیلی، مرکز مبدأ نسبت به تهیه مدرک اقدام نموده و نیازی به تطبیق واحدهای درسی نمی‌باشد.

تبصره 6- گواهینامه موقت دانش‌آموختگی دانشجوی انتقالی توسط مرکز مقصد صادر می‌گردد.

تبصره 7- مراکز، موسسات و واحدهای استانی موظفند بصورت فوری و خارج از زمانبندی، نسبت به بررسی فرآیند دانش‌آموختگی و صدور گواهینامه موقت برای پذیرفته‌شدگان مقاطع بالاتر تحصیلی اقدام نمایند.

تبصره 8- مراکز آموزشی موظفند در طول آخرین نیم‌سال تحصیلی دانشجویان نسبت به تکمیل پرونده دانش‌آموختگی اقدام و به محض درج نمره آخرین درس دانشجو (حداکثر ظرف مدت دو هفته) نسبت به ارسال پرونده و همچنین گواهینامه موقت به واحد استانی اقدام نمایند.

تبصره 9- مراکز فاقد رئیس موظف به ارسال پرونده به موسسه آموزشی متبوع بوده و موسسات آموزشی نیز موظفند حداکثر ظرف مدت دو هفته نسبت به بررسی و امضاء اول گواهینامه موقت اقدام نمایند.

تبصره 10- واحدهای استانی موظفند حداکثر ظرف مدت ده روز نسبت به بررسی و صدور گواهینامه موقت اقدام نمایند.

تبصره 11- در صورت دریافت وام از کمک‌های صندوق رفاه دانشجویان، بایستی فرم اعلام میزان بدهی در پرونده ضمیمه و مبلغ وام در گواهینامه موقت درج گردد.

ماده 40- صدور تائیدیه تحصیلی صرفاً با ارسال تصویر گواهینامه موقت یا دانشنامه با رعایت قوانین و مقررات از سوی واحدهای استانی و سازمان مرکزی قابل اقدام بوده و تائیدیه تحصیلی صادره مستقیماً از مرجع صادره به مرجع درخواست کننده ارسال می‌گردد.

تبصره - تائیدیه تحصیلی پذیرفته‌شدگان دانشگاه جامع علمی - کاربردی که دانش‌آموخته مقطع کاردانی، کارشناسی این دانشگاه نیز می‌باشند صرفاً پس از صدور گواهینامه موقت/ دانشنامه به انضمام تصویر برابر اصل آن از طریق مکاتبه فی مابین دو مرکز آموزشی مطابق الگوی اعلامی صورت پذیرفته و رونوشت تائیدیه تحصیلی صادره به واحد استانی مربوطه ارسال می‌گردد.

ماده 41- صدور و امضاء گواهینامه موقت، ریزنمرات و تائیدیه تحصیلی به منزله بررسی دقیق و تطبیق و تائید رعایت کلیه قوانین و دستورالعمل‌های آموزشی اعم از صحت سرفصل دروس، سوابق تحصیلی، سوابق هویتی، وضعیت نظام وظیفه، مدرک مقطع تحصیلی قبل و تائیدیه آن، فهرست سازمان سنجش، رفع مغایرت، مجوزهای حاصله از شوراهای بررسی موارد خاص یا آموزشی، انضباطی، نقل و انتقالات، نمرات ثبت شده، بررسی تعهد خدمتی، وام صندوق رفاه، رعایت پیش‌نیاز و هم‌نیاز، وضعیت مالی، ثبت نام مرکز و رشته براساس دفترچه پذیرش، تاریخ دانش‌آموختگی، بروزرسانی و اعمال تغییرات در سامانه آموزشی دانشگاه و غیره می‌باشد.